

บันทึก

เรื่อง การแต่งตั้งหัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๒๐๓/๒๒๐๒๗ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๓๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่า การที่ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑๐๕/๒๕๓๙ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ เลื่อนนายกุล พิมพะ จากเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๖ (หัวหน้าสำนักงาน) สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดนครปฐม เลขที่ ๔๗๑ ไปดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๗ (หัวหน้าสำนักงาน) สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดอ่างทอง เลขที่ ๔๖๒ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ เป็นต้นไป โดยที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยังไม่ได้แต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นให้เป็นหัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๗ จะเป็นการชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวแล้วมีความเห็นว่า การแต่งตั้งข้าราชการให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดนั้น ต้องดำเนินการตามกฎหมายสองฉบับ คือ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๗ ดังนั้น การที่ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีคำสั่งดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ จึงเป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายเฉพาะเรื่องแล้ว ส่วนการแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่จะต้องพิจารณาในการออกคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นไปตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๗ อีกชั้นหนึ่ง และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) ดังกล่าวไปให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบแล้ว

ต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ กษ ๐๒๐๓/๒๗๔๔๑ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า เพื่อให้เป็นแนวปฏิบัติที่ถูกต้องตามข้อพิจารณาดังกล่าว ใคร่ขอหารือว่า ในการปฏิบัติตามกฎหมายทั้งสองฉบับนั้น จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายฉบับใดก่อน ฉบับใดหลัง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว โดยได้รับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงาน

ปลัดกระทรวง) ด้วยแล้ว เห็นว่า แม้ว่ามาตรา ๑๙^๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๗ จะบัญญัติให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด และมาตรา ๕๒ (๖)^๒ ประกอบกับมาตรา ๕๘^๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ จะบัญญัติให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะอธิบดีผู้บังคับบัญชาข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนและแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมา แต่โดยผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดจะต้องบริหารกิจการของสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย และโครงการที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง และคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมอบหมาย ฉะนั้นมาตรา ๑๓ (๑๐)^๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.

^๑ มาตรา ๑๙ ให้มีหัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดในสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งจากข้าราชการในสังกัด มีอำนาจหน้าที่บริหารกิจการของสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย และโครงการ ที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางและคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมอบหมาย และให้มีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด

^๒ มาตรา ๕๒ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งให้ดำเนินการตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ หรือมาตรา ๖๖ แล้วแต่กรณี และให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ฯลฯ

ฯลฯ

(๖) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมา ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชา หรือผู้ซึ่งได้มอบหมายจากอธิบดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๕๘ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันหรือผู้สอบคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้นได้ หรือจากผู้ได้รับคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้น

กรณีใดจะเลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้หรือผู้ได้รับคัดเลือกให้เป็นไปตามที่ ก.พ.กำหนด

การสอบแข่งขัน ให้เป็นไปตามมาตรา ๔๘ ส่วนการสอบคัดเลือกและคัดเลือกให้กระทรวง ทบวง กรมเจ้าสังกัดเป็นผู้ดำเนินการ หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบคัดเลือก คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือก เกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชีและการยกเลิกบัญชีผู้สอบคัดเลือกได้ตลอดจนวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการคัดเลือก ให้เป็นไปตามที่ ก.พ.กำหนด

^๔ มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง และสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดรวมทั้งอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๐) ให้ความเห็นหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการแต่งตั้งหัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดตามมาตรา ๑๙ และในเรื่องเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดิน

ฯลฯ

ฯลฯ

๒๕๑๗ จึงได้บัญญัติให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางมีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นหรือคำปรึกษา แก่รัฐมนตรีในการแต่งตั้งหัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดตามมาตรา ๑๙ และคณะกรรมการ จัดรูปที่ดินกลางนั้นตามมาตรา ๖^๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๔ ได้ บัญญัติให้ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ และหัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดิน กลาง เป็นกรรมการและเลขานุการ ดังนั้น ในการแต่งตั้งหัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดตาม มาตรา ๑๙^๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๗ จึงต้องเริ่มเรื่องจาก สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยเสนอรายชื่อข้าราชการที่มีคุณสมบัติครบถ้วน ถูกต้องและเห็นว่าเหมาะสมให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางพิจารณาให้ความเห็นตามมาตรา ๑๓ (๑๐) ดังกล่าว และเมื่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางได้พิจารณาให้ความเห็นว่าข้าราชการผู้นั้นสมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดแล้ว ถ้าเป็นกรณีที่จะขอเลื่อน และแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๗ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก็ต้อง ดำเนินการเลื่อนและแต่งตั้งให้เสร็จสิ้นก่อน แล้วจึงนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการดังกล่าวให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด ต่อไป ซึ่งรัฐมนตรีในฐานะเป็นประธานกรรมการในคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางซึ่งได้รับทราบ และเห็นชอบด้วยกับมติคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางมาก่อนแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาทบทวน อีกแต่อย่างใด ซึ่งหากได้ดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมายดังกล่าวแล้ว ปัญหาการ แต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง ซึ่งปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีคำสั่งให้ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดอ่างทองย่อมเป็นการสอดคล้องกับความเห็นของ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓)^๗ ที่กล่าวไว้ตอนท้ายว่า การแต่งตั้ง ข้าราชการผู้นั้นให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่จะต้องพิจารณาในการออกคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นไปตามมาตรา ๑๙

^๕ มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกลางขึ้น คณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน กรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรอง ประธานกรรมการ อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน อธิบดีกรม วิชาการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ อธิบดีกรมการปกครอง อัยการสูงสุด อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรม พัฒนาชุมชน อธิบดีกรมทางหลวง ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้จัดการธนาคารเพื่อ การเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง และให้หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง เป็นกรรมการและเลขานุการ

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๗ ตามบันทึก เรื่อง อำนาจการแต่งตั้งข้าราชการ (หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด อ่างทอง) ส่งตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุดที่ นร ๐๖๐๑/๖๘๗ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๓๙ ถึงปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๗ อีกชั้นหนึ่ง

(ลงชื่อ) อักษราทร จุฬารัตน

(นายอักษราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๓๙